

Marsk & Muld

Farup Sogneblad

26. årgang · Nr. 2 · februar- marts 2021

Marsk & Muld

Redaktionens spalte

Bladet udgives op til den 1. i alle lige måneder.

Indleveringsfrist

er den 1. mandag i ulige måneder.

Når redaktionen mødes
2. mandag i måneden
SKAL STOFFET FORELIGGE
hos Villy Lønne på mail:
farup@farupsogn.dk

Redaktionen:

Marika Runz
Kristian Kyndi
Villy Lønne
Erling Pedersen
Gert Vejlgård
Medlem af menighedsrådet

Layout og opsætning:

Kongebå Print og Design ApS

Oplag: 400 stk.

Marsk & Muld kan også ses på
www.farupsogn.dk

AKTIVITETSKALENDER

Februar

Den 9. kl. 18.30 – 19.30	Generalf. Ungdomsklubben i Borgerlokalet
Den 9. kl. 19.30 – 20.30	Generalf. Farup Fæled i Borgerlokalet
Den 9. kl. 20.30 – 21.30	Generalf. FSBG i Borgerlokalet
Den 10. kl. 19.00 – 20.30	Højskolesang i Kirken
Den 23. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet

Marts

Den 2. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet
Den 9. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet
Den 16. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet

April

Den 13. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet
Den 20. kl. 19.00	Livestreaming i Borgerlokalet

RESERVATION AF FÆLLEDEN kan ske til Ulla Lassen på tlf. 40448783.
Her også mulighed for formidling af evt. forplejning og servering til festen.

SMS – kæden

Vil du med i SMS kæden og modtage oplysning om diverse aktiviteter i sognet, send sms til 50763090

FASTE MØDER:

- Marsk & Muld holder fast møde anden mandag i ulige måneder hos Villy Lønne.
- Lokalarkivet holder fast møde torsdag i ulige uger kl. 16.00 i Farup Fæled.

Se i øvrigt aktivitetskalenderen på www.farupsogn.dk

Farup Fælled – status efter 2020

Hej med jer alle i Farup Sogn

Hermed en lille hilsen i det nye år med fokus på, hvordan det er gået i 2020. Vi har selv været meget opmærksomme på drift og økonomi. Generelt går driften godt med, hvad der skal til med opsyn, udlejningspersonale og rengøring. Økonomisk har vi i 2020 haft et overskud på godt 12.000 kr, men det har været med hiv og sving.

Året 2020 blev skudt i gang med en kalender, der faktisk var godt fyldt op med flere bookinger, end vi lige havde turdet drømme om det første år. Det så super lovende ud! Desværre kom Corona og satte en stopper for mange af udlejningerne, men det blev til i alt 14 udlejninger.

Lokalt anvendes Fælled af flere forskellige foreninger. Ungdomsklubben bruger Fælled mandag og onsdag aften, og Borgerforeningen bruger Fælled til gymnastik, crossfit og fodbold. Tirsdag aften er Fælled udlejet til et kor fra Ribe, der kun har rosende ord til overs for akustikken og vores fantastiske faciliteter. Borgerrummet bliver brugt af både lokalarkivet og diverse lokale foreninger til forskellige møder og arrangementer.

Så alt i alt fungerer Farup Fælled som tiltænkt..... i hvert fald når vi ser bort fra alle de begrænsninger, som Corona-bøvlet har givet os.

Den daglige rengøring sørger foreningerne selv for, og det fungerer fint. Lokale unge mennesker sørger for rengøring efter fester/udlejninger. Det betyder, at det er rentabelt at udleje huset.

Økonomisk er der et overskud på 12.785 kr, selvom vi mangler mindst 20.000 på udlejning. I regnskabet er der foretaget afskrivning på hele 55.966 kr. Hvad har så hjulpet os? Det er bl.a., fordi vi har solgt skrot og fået sponsorater på 36.060 kr. Ungdomsklubben har ligeledes bidraget væsentligt igennem hele 2020. Så alt i alt når vi igennem 2020 ”med skindet på næsen”. Det bliver spændende at se, hvad 2021 vil bringe!? Vi håber det bedste og ser frem til, at vi alle igen kan bruge Farup Fælled, som det var tiltænkt.

Mange hilsner
fra bestyrelsen ved Farup Fælled

Bestyrelsesmøder i en Corona-tid

Her et billede af bestyrelsen for Farup Fælled, når den har møde på ”Teams”

Du kan nu betale kontingent for foreningsåret 2021 til Farup Sogns Borger- og Gymnastikforening

Mulighederne er mange:

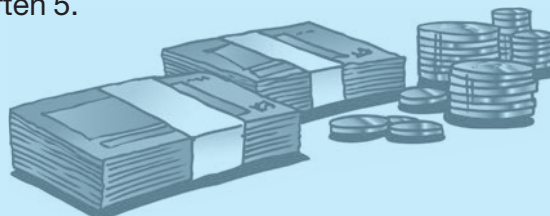
- Smut ind forbi hjemmesiden www.farupsogn.dk under punktet Tilmelding & betaling og få det overstået. Det koster kun 100,- kr (det er mindre end 30 øre om dagen). Af de 100,- kr. går 30,- kr til det blad, som du sidder og læser i nu.
- Du kan også indbetale via en bankoverførsel til reg.nr.: 7780 kontonr.: 1945948 – Den må du gerne sætte som årlig indbetaling, så glemmer du ikke at få betalt dit kontingent.
- Vil du hellere bruge kontanter (eller jyske dollars), så læg dem i en kuvert med dit navn og din adresse i postkassen på Præstegårdstøften 5, eller kom ind med dem.

Betalende medlemmer er personer over 18 år, der ønsker at støtte vores aktiviteter og være med til at skabe rammerne for nogle gode oplevelser i sognet.

Kan du ikke huske, om du har betalt, så kan du skrive til foreningen på fsbg@farupsogn.dk eller sende en SMS til os på 5076-3090. Husk at anføre, hvem du er og din adresse.

Du kan naturligvis altid komme i kontakt med borgerforeningen ved ringe eller sende en SMS på 5076-3090. Du kan også maile os på fsbg@farupsogn.dk, putte et brev i postkassen eller banke på døren på Præstegårdstøften 5.

//Søren Bendixen
Formand
Farup Sogns Borger- og Gymnastikforening

Bogbussen kører desværre ikke mere. Den blev stoppet pr. 1. april 2020. Den er blevet erstattet af Biblioteks-spots rundt i kommunen. Du kan læse mere om Biblioteksspot og hvor de befinder sig via dette link:

<https://www.esbjergbibliotek.dk/bibliotek/bibspot>

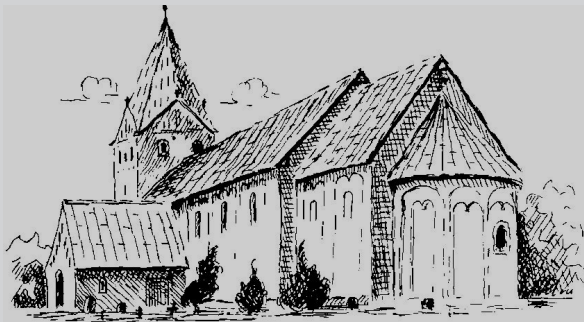
Farup SMS-liste

Igennem nogle år har vi haft en SMS-liste, hvor vi sender besked ud til de tilmeldte om kommende arrangementer, huskere og andet nyttigt vedr. vores Farup.

Vil du gerne modtage disse beskeder, så send en SMS til listen på 5076-3090 med dit navn og din adresse, så sætter jeg dig på.

Du kan med fordel gemme nummeret i din telefon, så du kan se, at det er SMS-listen, der skriver til dig.

/Søren Høy Bendixen

GUDSTJENESTELISTE FOR FARUP KIRKE

JANUAR

31. jan. Septuagesima: kl. 10.00 Højmesse

FEBRUAR

7. feb. Seksagesima: Ingen gudstjeneste
 14. feb. Fastelavn: Kl. 14.00 Fastelavnsgudstjeneste
 21. feb. 1. s. i fasten: Kl. 10.00 Højmesse
 28. feb. 2. s. i fasten: Ingen gudstjeneste

MARTS

7. marts 3. s. i fasten: Kl. 19.00 Aftensgudstjeneste
 14. marts Midfaste: Kl. 10.00 Højmesse
 21. marts Mariæ Bebudelses Dag: Kl. 14.00 Gudstjeneste (med konfirmander og evt. husorkester?? Hvis restriktionerne tillader det)
 28. marts Palmesøndag: Ingen gudstjeneste

APRIL

1. april Skærtorsdag: Kl. 10.00 Højmesse med fællesspisning
 2. april Langfredag: Kl. 19.00 Liturgisk gudstjeneste med læsninger og salmer
 4. april Påskesøndag: Kl. 10.00 Højmesse
 5. april 2. påskedag: Ingen gudstjeneste

NAVNE OG TELEFONER

Formand Mona Vejlgård

Farup Sønderby 5, tlf. 75424441

Sognepræst (kbf.) Marike Runz,

Farup Kirkevej 6

Mail: maru@km.dk

tlf.: 75 42 16 12

mobil: 40 22 96 38

Træffes ikke om mandagen

Graver Kent Rygaard

Farup Kirkevej 46, tlf. 24405826

Kirkeværg Jens Løkkegaard

Tanderup Digevej 4, tlf. 75423008

Kasserer Vera Tønder

Tanderupvej 22, tlf. 24604351

Kirkens hjemmeside: www.farupkirke.dk

KIRKEBIL

Der kan til enhver tid bestilles kørsel til gudstjenester eller møder i Kirkehuset/konfirmandstuen.

Esbjerg Taxa 75144500. Husk at bestille hjemtransport sammen med turen ud.

Godt nytår

December startede så dejligt, og torsdag den 3. december var der mange, der havde fundet til Farup Kirke for at synge og få læst en dejlig julehistorie af Marike.

Søndag den 13. december blev vores traditionsrige adventskor, der på grund af restriktioner ikke måtte mødes og synge, udskiftet med de ni læsninger, som blev fremført på smukkeste vis af konfirmander og Marike. Der var dejlig musik af husorkesteret under ledelse af Maja Haue Morthorst til både fællessang og solosang fra Maja.

Konfirmanderne startede med at bære lys ind, og her kunne vi nyde Lenes solosang.

Så det var en velfortjent klapsalve konfirmander og Maja med orkester fik til afslutning.

Så troede vi, at der var styr på juleaften. For at sikre alle en god oplevelse havde vi lavet tilmelding og 2 gudstjenester med plads til 50 hver gang. "Billetsalget" gik forrygende, og der var næsten udsolgt til begge gange. Men så kom Mette og sagde, at vi skulle lukke Danmark delvist ned igen, og de første begyndte at melde fra. Vi mødtes i kirken den 22. december for at lave en plan, så det kunne være forsvarligt for kirkegængere og personale. Det skulle dog vise sig, at planer er til for at ændres, så der var livlig korrespondance mellem personale og menighedsråd. Flere meldte fra, og vi nåede ned på så få deltagere, at det blev samlet til en julegudstjeneste, inden der den 23. december kl. meget sent om aftenen kom besked om, at vi ikke måtte holde julegudstjeneste, og at kirken skulle være lukket indtil den 4. januar.

Så 2020 blev også det år, hvor der ikke var julegudstjeneste, og 2021 blev uden nytårgudstjeneste og kransekage med et lille glas til at ønske hinanden godt nytår. Og hvad er så status lige nu, ja vi håber, når M&M kommer på gaden, at vi er langsomt i gang igen, dog i første omgang med flere restriktioner i kirken, som forhåbentlig hen over foråret igen bliver løst, så vi kan få lov til at mødes og snakke med hinanden.

Vi håber, at vi den 1. april kan få lov til at holde påskefrokost efter gudstjenesten skærtorsdag.

Hold øje med hjemmesiden, facebook og følg med via sms-kæden, hvor vi prøver at lave opdateringer, hvis der sker ændringer.

Til sidst skal der kun lyde en opfordring til at passe godt på hinanden og vinke til naboen og glæde os til, at vi igen må mødes og nyde hinandens selskab.

Mvh Mona Vejlgård

Højskolesang i kirken

Vi fortsætter med højskolesang i kirken. **Den 10. februar** bliver det Louise Johansson, der er sangvært, og igen Camilla ved klaveret.

Så kom og syng med 1½ time **kl. fra 19.00** med en lille pause undervejs til medbragt forplejning.

På menighedsrådets vegne

Mona Vejlgård

Konfirmation d. 9. maj?

Det satser vi på!

I skrivende stund er det planen, at vi igen i år, traditionen tro, kan holde konfirmationsgudstjeneste i Farup kirke på Mors Dag, d. 9. maj 2021 kl. 10:00.

Selvom der kan komme nye retningslinjer og derfor ændringer i kalenderen, har vi fastlagt datoen og håber på, at vi i maj måned kan gennemføre vores planlagte arrangementer.

Konfirmanderne har oplevet et specielt år.

Da vi i 2020 endnu kunne mødes og være sammen, har vi indtaget kirkerummet, lavet forskellige aktiviteter og konfirmanderne har medvirket i gudstjenesten med *De ni læsninger* i december.

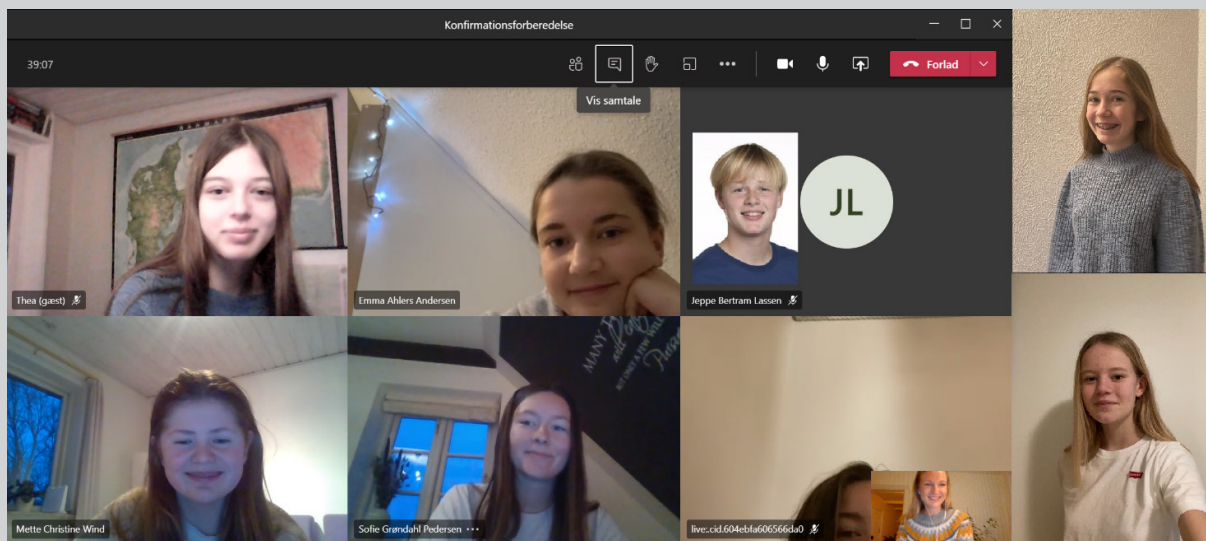

I 2021 mødte vi en anden virkelighed. Nedlukningen af samfundet i januar og februar har også påvirket konfirmationsforberedelsen, og vi blev derfor nødt til at tænke i andre baner. Med kun to måneder tilbage af forberedelsen var det vigtigt at fastholde rutinen og kontakten.

Vi har derfor kastet os ud i digitale møder på Teams, som eleverne heldigvis er blevet mestre i.

◀ På billedet fra venstre til højre: Jeppe Bertram Lassen, Halfdan Gorm Westh, Mette Christine Wind, Amalie Barbara Nielsen, Emma Ahlers Andersen, Sofie Grøndahl Pedersen.

På billedet fra venstre til højre: Thea Brink Schou, Emma Ahlers Andersen, Jeppe Bertram Lassen, Anne Vesterby Hansen, Mette Christine Wind, Sofie Grøndahl Pedersen, Amalie Barbara Nielsen, (MARIKE RUNZ, sognepræst), Anna Laura Høy Bendixen.

Onlineforberedelse kan aldrig erstatte det fysiske møde, og der er ikke noget at sige til, hvis konfirmanderne er blevet skærmetrætte i det forgangne år. Men alligevel lykkedes det at holde gejsten til de virtuelle lektioner. Det har været en glædeligt gensyn over skærmen, og indsatsen fejlede intet.

Der er ingen tvivl om, at de unge og flittige mennesker glæder sig til den store dag i maj.

Marike Runz, sognepræst.

Årets konfirmander er

Jeppe Bertram Lassen
(Kærbølvej 17, 6760 Ribe)

Emma Ahlers Andersen
(Farupvej 5, 6760 Ribe)

Anna Laura Høy Bendixen
(Præstegårdstøften 5, 6760 Ribe)

Sofie Grøndahl Pedersen
(Præstegårdstøften 1, 6760 Ribe)

Mette Christine Wind
(Kammerslusevej 5, 6760 Ribe)

Anne Vesterby Hansen
(Købmandsvej 4, 6760 Ribe)

Amalie Barbara Nielsen
(Chr. Kusk Vej 6, 6760 Ribe)

Thea Brink Schou
(Farup Kirkevej 23, 6760 Ribe)

Om gravhøje, russiske kosakker og et drab i Nr. Farup

”Kosakhøj” fundet og udgravet

En gang i mellem opdager man uventede og spændende historier, når man foretager arkæologiske undersøgelser. Historier som måske ligger langt fra det, man oprindeligt satte ud for at undersøge, men alligevel har en sammenhæng.

Dette skete i forbindelse med, at Ribe Biogas skal udvide med tre nye tanke på området lige nord for det nuværende anlæg på Koldingvej. Forud for anlægsarbejderne foretog museet en forundersøgelse af det berørte område, som vi vidste muligvis indeholdt rester af en overpløjet gravhøj. Men hurtigt kom det også til at handle om russiske kosakker og drab i Nr. Farup. For hvorfor blev højen kaldet ”Kosakhøj”?

Baggrunden for forundersøgelsen var som sagt, at der på matrikelkortene fra 1838 er aftegnet en gravhøj. Dog først noget senere, på de lave målebordsblade over området (målt 1869 og rettet 1938/59), kaldes den ”Kosakhøj” (se figur 1). Højen er på dette tidspunkt kun tegnet som en lav bakke og formodentlig allerede helt væk fra overfladen. Højen er besigtiget af nationalmuseets fortidsminde-berejser i 1913, hvor den beskrives som værende 15-16 m i diameter og ca. 1,4 m høj, men ”stærkt ødelagt”, afgravet og udpløjet. Ved endnu en besigtigelse i 1955 beskrives den blot som en svag forhøjning med udflydende grænser (Fund og Fortidsminder nr. 75021. Sognebeskrivelsesnummer 190401-9).

Det var museets forhåbning med forundersøgelsen at lokalisere højen og undersøge, om der var bevaret begravelser i eller omkring denne.

Figur 1: Udsnit af de lave målebordsblade, som blev målt i 1869, men rettet 1938/59. I kortets højre side ses en højdekurve med navnet ”Kosakhøj”, hvor gravhøjen fandtes. I venstre side ses fundstedet for kosakkens lig i krydset mellem den nuværende Varde Hovedvej og Kærbølvej.

”Kosakhøj”

Navnet ”Kosakhøj” har formodentlig sin rod i en episode under Napoleonskrigene (1804-1815), hvor russiske kosakker for en kort bemærkning tog ophold i Ribe mellem den 10. og 14. januar 1814. Danskerne var bange og stærkt mistroiske overfor denne ”invaderende” styrke, og kosakkernes ophold endte da også med, at en kosak blev dræbt den 14. januar under en patrulje i Nr. Farup. Landsbyens øvrige beboere udpegede hurtigt familien Bundesen som værende skyldige. Fund af blod og spor i sneen uden for Bundesen hus syntes at bekræfte mistanken. Efter at være blevet pågrebet af en anden patrulje og udsat for datidens hårdhændede forhørsmetoder, indrømmede sønnen Hans Hansen Bundesen da også, at han havde skudt kosakken i ryggen og i baghoved, efter at denne havde truet ham og hans far med sin lanse. Faderen indrømmede senere hastigt at have skjult kosakken under sneen i en nærliggende grøft for senere at flytte ham til ligets findested på vejen, hvor Kærbølvej i dag møder Varde Hovedvej (se figur 1). Liget blev fundet uden penge, lanse eller sabel, som Bundesen nægtede af have taget. Den dag i dag vides kosakkens våben stadig ikke at være fundet, dog har museet en kosaklanse og en såkaldt ”Kantschu” – en lille læderpisk, som var kendetegnene for kosakkerne. På den medfølgende seddel står der blot: ”taget fra en kosak”. Måske tilhørte de den dræbte kosak? Unge Hans Bundesen og hans far blev begge sendt til Haderslev, men hvad der senere skete med dem, fortæller historien ikke. Måske blev de reddet af, at kosakkerne samme dag, mordet skete, havde fået ordre til at forlade Ribe. (historien er meget detaljeret beskrevet i: Stemann, J.D.: Kosakker i Ribe 1814. Fra Ribe Amt III. 1911-14. s. 533-568).

Figur 2: Kosaklanse i museets samling (ASR 200×24). Lansen er ifølge den gamle beskrivelse ”taget fra en Kosak” sammen med en kort læderpisk (såkaldt Kantschu). Har disse mon tilhørt den dræbte Kosak?

Ligets findested ligger kun ca. 1 km fra gravhøjen og har muligvis medvirket til, at højen bliver kaldt ”Kosakhøj”. Om hændelsen har givet navn til højen kan dog ikke bevises med sikkerhed, men i hvert fald sad hele oplevelsen så dybt i lokalbefolkningen, at kosakkerne indgår i flere lokale navne og historier i mange år derefter.

Figur 3: Samtidig tegning af Kosak formodentlig lavet af Ribeborger i 1814. Findes i Sydvestjyske Museers arkiver (ASR ME1887).

Gravhøjen

Hvor selve gravhøjen har været, er nu kun en svag forhøjning i terrænet, knap synlig med det blotte øje. Men efter mulden blev afrømmet i forundersøgelsen, fremkom et stort cirkulært område, hvor undergrunden var mere lyst og ensartet end det omgivende. Det lyse område var yderligere omkredset af en bræmme af mørk jernudfældning. Denne farveforskel skyldes, at undergrunden under højen ændrer karakter gennem de tusinder af år under flere meters tildækning og angiver ret præcis højens udstrækning.

Figur 4: Gravhøjen som den fremstod i forundersøgelsen – et stort lyst ensartet område omkranset af mørk jernudfældning. Forest i billedet ses to nedgravninger i højkanten lavet i nyere tid. Muligvis er der tale om kartoffelkuler. Set fra sydvest. Foto: Sydvestjyske Museer.

I højens østlige del fandtes, hvad der efter alt sandsynlighed er en jordfæstegrav, formodentlig af samme alder som højen. Graven bestod af en ca. 1,6 m lang og ca. 1 m bred N-S orienteret rektangulær fladbundet nedgravning. Med tiden er alt organisk materiale forsvundet fra fylden i graven, hvorfor denne næsten kun bestod af lyst rødbrunt sand, som kun vanskeligt kunne skelnes fra den omgivende undergrund. Kun de nederste ca. 30 cm af graven var bevaret. Der var desværre ikke bevaret spor af den gravlagte, men ved at si fylden i graven fandtes seks flintafslag og et fragment af en lille flint-flække kniv. Nær graven – præcis i højens midte – fandtes to kraftige stolpehuller, begge med en dybde på ca. 45 cm og et spidst tværsnit. Stolpehullernes placering og kraftighed gør det muligt, at de har indgået i en form for dødehus eller anden konstruktion, anlagt på den oprindelige overflade før højen blev opført henover.

Gravens øjensynligt høje alder og den lyse undergrundslignende gravfyld gør, at den tolkes som den primære grav over hvilken højen er opført. Hvis graven skulle være nedgravet gennem højen på et senere tidspunkt, må man forvente at fylden havde været mørkere. Selve højens størrelse og placering, samt fundene i graven og dennes høje omsætningsgrad, gør at både højen og graven sandsynligvis skal dateres til Enkeltgravskulturen i den yngre stenalder (Mellemneolitikum B ca. 2800-2350 f.Kr.). Enkeltgravskulturen kendtes netop for, at man gik over til at begrave enkeltvis, eller to og to, ofte i træbyggede dødehus, som dækkes af mindre høje. Dette er i kontrast til de foregående perioders brug af kollektive gravsteder og samlede ”benhuse”.

Figur 5: Oversigtsplan over den udgravede gravhøj. Højens omkreds er optrukket med sort streg og den ydre afgrænsning af udfældningen er markeret med stiptet linje. Graven og de to centralt beliggende stolpehuller er markeret med henholdsvis gråt og sort. Den digitale opmåling er lagt over opmålingen på matrikelkortet fra 1838. Som det ses passer dimensionerne godt overens. Den forskydning der forekommer kan skyldes den digitale bearbejdning af det gamle kort. Sandsynligvis er den faktiske forskydning endnu mindre. Tegning: Sydvestjyske Museer.

Figur 6: Graven under udgravning med det nuværende biogasanlæg i baggrunden. Som det ses er fylden lys rødbrun og falder godt sammen med den omkringliggende undergrund. Dog ses gravomridset alligevel ganske tydeligt i den lave nedgravning midt i billedet. Set fra nord. Foto: Sydvestjyske Museer.

Fundet og udgravningen af ”Kosakhøj” rammer et spændende krydsfelt mellem den helt gamle forhistorie og nyere tids lige så spændende historier. For med udgravningerne har vi med sikkerhed kunne påvise, at der på stedet har ligget en gravhøj sandsynligvis helt tilbage fra yngre stenalder, og at der i højen stadig var rester af en ca. 4500 år gammel grav. Men hvorfor højen måske i op i mod 200 år er blevet kaldt ”Kosakhøj”, var ligeså nærliggende at dykke ned i. Det åbnede op for en helt anden lokal historie, som også er værd at udbrede.

Troels Bo Jensen, Museumsinspektør

Livestreaming foråret 2021

Hvis vi ellers får mulighed for det i forhold til Coronavirussen, så bliver dette foredragsrækken og datoerne for Livestreaming i Farup Fælled

Der har været mange gode emner på programmet i foråret og efteråret 2020, hvorfor vi i Borgerforeningen har besluttet at fortsætte Livestreamingerne. Vi er en fin flok "stamkunder", men der er plads til flere, så kig gerne forbi en aften og se, hvad det er for noget. Der er altid kaffe og hygge på programmet.

Uge	Dato	Overskrift	Forelæsere	Kort beskrivelse
Uge 8	ti 23-02-2021 kl. 19.00	Sære sanser	Professor i sansefysiologi Peter Teglbjerg Madsen, Institut for Biologi, Aarhus Universitet	Vores opfattede virkelighed er bestemt af den hukommelse og de sanser vi er udstyret med. Hør om hvor lille en del af vores omverden vi reelt opfatter og om de sære sanser der tillader nogle dyr en virkelighedsopfattelse der er meget langt fra vores egen
Uge 9	ti 02-03-2021 kl. 19.00	Vandet under vores fødder	Vicedirektør Esben Auken, GEUS og adjungeret professor i geofysik ved Institut for Geoscience, Aarhus Universitet	Vand er forudsætningen for vores liv på Jorden, om vi drikker det, bader i det eller vander afgrøder. Forskere har udviklet nye måder at skanne jorden for vandførende jordlag som er afgørende for at sikre os rent grundvand og en bæredygtig brug af det.
Uge 10	ti 09-03-2021 kl. 19.00	Big Bang og det usynlige univers	Professor i astronomi Steen Hannestad, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet	Mørkt stof og mørk energi udgør 95 % af universet, men vi ved faktisk ikke hvad det er. Uden det mørke stof ville vi, og livet, imidlertid ikke eksistere. Løfter den nyeste forskning i kosmologi sløret for hvad det usynlige univers egentligt består af?
Uge 11	ti 16-03-2021 kl. 19.00	Pandemier i de sidste 200 år	Professor i folkesundhed Lone Simonsen, Institut for Naturvidenskab og Miljø, Roskilde Universitet	Hvad kan vi lære af at kigge tilbage i historien på de store epidemier og pandemier – fx pesten, spansk syge, kopper, kolera og mæslinger? Nye matematiske modeller giver os indsigt i hvordan fremtidige epidemier udvikler sig – herunder covid-19-pandemien.
Uge 15	ti 13-04-2021 kl. 19.00	Magtfulde mikrober der gavner dig	Professor i genomforskning Oluf Borbye Pedersen, Københavns Universitet	Bliv klogere på nyeste forskning om de bakterier, svampe og virus som lever i og på hver enkelt af os livet igennem. De styrker vores modstandskraft mod farlige mikrober, beskytter os mod kroniske sygdomme og påvirker vores hjerne og stofskifte positivt.
Uge 16	ti 20-04-2021 kl. 19.00	Smagen af øl	Brygmestrene Zoran Gojkovic og Erik Lund, Carlsberg Laboratorium	Hør professionelle brygmestre fortælle om gærens betydning for øllets aroma, om maltens indflydelse på farve, smag og smagsholdbarhed og om humlens rolle som smags- og aromagiver. Under foredraget får du serveret smagsprøver på malt, humle og seks øltyper.

Vi ses i borgerrummet i Farup Fælled.

//Søren Høy Bendixen

Farup Sogns Borger- og Gymnastikforening